

Internet jako źródło wiedzy o przebiegu ciąży, porodu i połogu kobiet ciężarnych

The Internet as a source of knowledge about the course is heavy, of the childbirth and the confinement of expectant mothers

Ewa Stępień¹,
Uljana Dorofeeva²,
Oksana Hdyrya³

¹Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Polska

²Ukraina Intersono- Medical Center, Ukraina

³Lviv National Medical University
n.a. Danylo Halytsky, Ukraina

**European Journal
of Medical Technologies**
2015; 1(6): 39-42

Copyright © 2015 by ISASDMT
All rights reserved
www.medical-technologies.eu
Published online 30.06.2015

Streszczenie

Wraz z rozwojem środków multimedialnego przekazu coraz większa liczba osób korzysta z Internetu jako źródła wiedzy z różnych dziedzin, także z dziedzin medycyny. Mimo iż w Polsce niewiele placówek medycznych wykorzystuje Internet do kontaktów z pacjentami, to stanowi on jednak pewnego rodzaju źródło informacji dla nich. Wiele respondentów czerpie z sieci wiedzę i ją poszerza oraz zdobywa odpowiedzi na nurtujące pytania. W Internecie można znaleźć wiele stron czy czasopism, które adresowane są do konkretnej grupy użytkowników, np. kobiet w wieku rozrodczym. Jednakże istnieje jeszcze wiele innych źródeł, których używają badani, a samo korzystanie z Internetu wiąże się z różnymi czynnikami, np. miejscem zamieszkania i wykształceniem badanych.

Adres do korespondencji:

Ewa Stępień
ul. Katowicka 7
21-132 Kamionka
ewik1991@vp.pl

Słowa kluczowe:

internet, ciąża,
informacje o zdrowiu

Summary

Along with the development of means of the multimedia form as once the larger number of people is using the Internet as sources of knowledge from different fields, also from fields of medicine. Even though in Poland few medical institutions are using the Internet to contacts with patients, however he constitutes it of certain kind sources of information for them. A lot of respondents are drawing the knowledge from the network and is widening her as well as is getting replies to bothering questions. On the Internet it is possible to find a lot of sides or magazines which are being addressed to the specific user group, e.g. of women of child-bearing age. However many alternative sources which they are using still exist examined and very using the Internet is binding itself with various factors, e.g. by the domicile and the education examined.

Key words:

Internet, pregnancy, information about the health

Wstęp

Ciąża, poród i czas po porodzie – połów to okresy wielu przemian w życiu kobiety, zarówno fizycznych, jak i psychicznych oraz emocjonalnych. Kobieta ciężarna jest ciekawa wielu rzeczy na temat swojego obecnego stanu, przebiegu porodu i okresu po porodzie [2]. W związku z tym wiele kobiet sięga po te informacje do Internetu. Chcą w ten sposób zdobyć odpowiedzi na nurtujące je pytania oraz poszerzyć przydatną im w tym czasie wiedzę [6].

W dzisiejszych czasach z Internetu korzysta coraz większa liczba osób. Jest to doskonałe narzędzie, dzięki któremu ludzie zdobywają i pogłębiają wiedzę z wielu dziedzin. W sieci można znaleźć wiele stron poświęconych tematyce nie tylko ogólnomedycznej, ale także w wąsko wyspecjalizowanym zakresie, np. ginekologiczno-położniczym [8].

Internet jako globalne medium, które łączy ludzi na całym świecie, ma za zadanie ułatwiać komunikację, sprzyjać nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów. Dlatego w dzisiejszych czasach ułatwia to również relację pacjent–lekarz, pacjent–pacjent. W sieci można napotkać portale, na których pacjentka może uzyskać poradę lekarza specjalisty czy także położnej. Pacjenci, zrzeszając się na forach internetowych, udzielają sobie nawzajem rad, tworząc tzw. grupy wsparcia. Dostęp pacjentów/pacjentek do Internetu prowadzi do podwyższenia świadomości z zakresu profilaktyki, podnosi poziom wiedzy oraz ułatwia relację lekarz–pacjent [4,8].

W ciągu ostatnich lat mass media wywarły znaczny wpływ na społeczeństwo. Szybki rozwój techniki spowodował, że media stały się ważnym elementem dla przeciętnego człowieka, który poszukując istotnych dla siebie informacji, najczęściej sięga do sieci. Współczesne media mają duży wpływ na edukację społeczeństwa, w tym także na profilaktykę i ochronę zdrowia ludzkiego. Takie środki komunikacji potrafią szybko wpływać na postawy i zachowania prozdrowotne ludzi, a także na ich stan wiedzy z zakresu medycyny [10].

Wiele kobiet ciężarnych, dowiadując się o swoim obecnym stanie, podejmuje wyzwanie, by zmienić swoje dotychczasowe życie, zachowania. Dlatego też często potrzebują one wsparcia społecznego. Jednym z miejsc, w których można uzyskać takie wsparcie, jest Internet, gdzie kobieta może być całkiem anonimowa i może zadawać pytania, które powszechnie uznawane są za tematy tabu. Matki najczęściej korzystają z forów internetowych, gdzie mogą liczyć na rady i wsparcie innych kobiet, które kiedyś znalazły się w podobnej sytuacji jak one. Udzielają się tak zarówno te kobiety, które są aktualnie w ciąży, jak i te, które są już matkami. Często młoda mama nie może liczyć na wsparcie rodziny czy partnera, a jej zachowania odnośnie do pielęgnacji dziecka czy dbania o swój stan są negowane. W sieci jest całkowicie anonimowa, wie, że nikt jej nie rozpozna i może szukać odpowiedzi na problemy, które ją nurtują. Kobiety nawzajem darzą się wsparciem i pomocą, a odpowiedź zazwyczaj otrzymują po kilku lub kilkunastu minutach.

Internet jest w dzisiejszych czasach łatwo dostępny, dlatego pomoc przychodzi bardzo szybko [3].

Często jednak zdarza się, że matki ślepo wierzą w informacje przekazywane w mediach. Wzorują się na matkach celebrytkach, które po ciąży utrzymują smukłą sylwetkę, promują eko-żywność czy najlepszej jakości, a jednocześnie najdroższe ubrania dla dzieci. Najczęściej jest to podświadome uleganie trendom [7].

Przeprowadzone badania wykazały wiele aspektów poszukiwania niezbędnych informacji przez kobiety, nie tylko w sieci. Zróznicowano w nich także wykształcenie kobiet, miejsce zamieszkania, miejsca, skąd zasięgają potrzebnych im informacji, oraz zadeklarowany kontakt z lekarzem za pomocą drogi e-mail [8].

Z badań Opali T., Rzymskiego P., oraz Stanka R. wynika, że poszukiwanie informacji z sieci zadeklarowało 56% zbadanych kobiet, z czego z wykształceniem wyższym 79%, z wykształceniem średnim 55% oraz z wykształceniem podstawowym 29% [8]. Ze 118 badanych kobiet 21% zasięgało informacji z Internetu ze stron ginekologiczno-położniczych, w tym 16% z wykształceniem wyższym, 19% z wykształceniem średnim oraz żadna z kobiet z wykształceniem podstawowym [8].

Pięćdziesiąt sześć procent badanych pacjentek ma swobodny dostęp do Internetu, jednak 44% zadeklarowało brak jakiegokolwiek komunikacji z siecią www. Z badań wynika także, iż 87% ankietowanych kobiet korzysta z Internetu rzadko, a 13% wykazało wejście do sieci więcej niż raz na miesiąc [8].

Według tych badaczy ankietowane kobiety pozyskują informacje o chorobach kobiecych z różnych źródeł:

- czasopisma – 65% kobiet zadeklarowało częste korzystanie, a 13% sporadycznie;
- rozmowa z lekarzem – 59% kobiet zadeklarowało częste korzystanie, natomiast 10% sporadycznie;
- Internet – 6% ankietowanych korzysta często, a 59% sporadycznie;
- materiały dostępne w gabinetach lekarskich – częste korzystanie zadeklarowało 35% respondentek, a 23% sięga po nie sporadycznie;

- radio i telewizja – często korzysta 22% badanych, a 33% sporadycznie [8].

Z badań przeprowadzonych przez Doroszewską A. i Dmoch-Gajzlerską E. wynika, że Internet jako źródło wiedzy o ciąży, porodzie i połogu oraz pielęgnacji dziecka był wykorzystany przez ponad 80% badanych. Respondentki najczęściej poszukiwały informacji na temat prawidłowego rozwoju dziecka w czasie ciąży oraz odpowiedniego żywienia w tym okresie. Wiele z nich chciało dowiedzieć się, jaki jest przebieg porodu, a te, które już posiadają małe dzieci, szukały wiadomości o prawidłowym rozwoju oraz możliwych chorobach [1]. Duża część badanych chwali dostępność informacji z Internetu przez całą dobę [9].

Część badanych po znalezieniu przydatnej im wiedzy w sieci zrezygnowała z wizyty lekarskiej. Jednocześnie wyłoniła się grupa badanych, która nie potrafi oddzielić znalezionych w sieci informacji rzetelnych od nieścisłych, dlatego wiadomości te konsultuje w czasie rozmowy z lekarzem [1]. Ponadto według Knappa P., Zbrocha T. oraz Knappa P. korzystanie z medycznych stron i forów internetowych może podnosić poziom świadomości prozdrowotnej kobiet w zakresie profilaktyki lub badań przesiewowych [5].

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych badań można zauważyć, iż w poprzednich latach wykorzystanie Internetu w celu znalezienia informacji z dziedziny ginekologii i położnictwa zadeklarowało tylko 21% respondentek. Jednak w późniejszych latach przeprowadzane badanie wykazało, że 80% badanych kobiet szukało w sieci informacji o ciąży, porodzie oraz rozwoju dziecka.

Częstość wykorzystania Internetu jako źródła wiedzy zależy od wykształcenia i miejsca zamieszkania badanych kobiet. Jednak wiele kobiet zadeklarowało brak dostępu do tego źródła multimedialnego przekazu.

Pięćdziesiąt dziewięć procent badanych pozytywnie ocenia kontakt z lekarzem poprzez drogę elektroniczną e-mail. Wiele badanych wykorzystuje także

czasopisma kobiecie jako źródło wiedzy o przebiegu ciąży, porodu i połogu.

Niektórzy respondenci po znalezieniu przydatnej wiadomości w sieci zrezygnowała z wizyt u lekarza, natomiast inni chcieliby skonsultować zdobytą wiedzę ze specjalistą.

Piśmiennictwo

1. Doroszevska A., Dmoch-Gajzlerska E.: Internet jako źródło informacji o ciąży, porodzie, połogu i pielęgnacji dziecka – analiza wyników badań. Zdr Publ 2011; 121(2): 129-134.
2. Iwanowicz-Paulus G., Bień A.M.: Psychologiczne aspekty ciąży i porodu – charakterystyka stanów emocjonalnych kobiet w ciąży. Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009; 342-347.
3. Jaska E.: Media w społeczeństwie informacyjnym – Media in information society: praca zbiorowa. W: Rydzik K. (red): Współczesna Matka Polka w mediach. Mazowiecka Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009; 9-18.
4. Juszczyk S.: Internet – współczesne medium komunikacji społecznej. Katedra Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Pedagogiki Mediów. <http://www.ktime.up.krakow.pl/symp2011/referaty2011/juszczyk.pdf>
5. Knapp P., Zbroch T., Knapp P.: Wykorzystanie środków multimedialnego przekazu w zwiększaniu efektywności prowadzonych programów profilaktycznych. Ginekol Pol 2004; 75(11): 896-903.
6. Kosiaty J.: Ginekologia i położnictwo w Internecie Med Prakt Ginekol Położ 1999; (2): 97-103.
7. Michałowska-Knol K., Goszczyńska E., Petrykowska A. Fora internetowe jako źródło wsparcia społecznego dla kobiet ciężarnych uzależnionych od nikotyny. Studia Edukacyjne 2012; 23: 141-162.
8. Opala T., Rzymiski P., Stanek R.: Wykorzystanie zasobów Internetu dotyczących położnictwa i ginekologii. Ginekol Pol 2009; 4; 28-31.
9. Podulka P.: Funkcje i cele Internetu w procesach zdalnej edukacji. CEEOL 2011; 2: 263-267.
10. Syrkiewicz-Światała M., Holecki T., Wojtynek E.: Znaczenie mass mediów w promocji zdrowia. Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu 2014; 20(2): 171-176.